

ALBERT & ANNA
av Frode Grytten

KJÆRE PUBLIKUM –

Den største gaven vi i teatret kan få, er når en av våre nålevende diktere kommer til oss med en historie han vil at vi skal fortelle. Som han mener *hører hjemme hos oss*. Som han mener kommer best til sin rett på en scene, i skuespilernes levende møte med et publikum.

Det er opphavet til kveldens forestilling.

Frode Grytten gikk og bar på en beretning om to aldrende menneskers livslange kjærlighet. Han kalte den *I hagen*, for det var der, i dette kjærlige ekteparets hage, hele deres fortelling skulle finne sted. Dette var deres *scene*, der de gjennom livets fire årstider dyrket frem hverandre og alt de hadde sammen. Og han ville vi skulle møte dem når stundene de to imellom hadde flere minner enn fremtidige muligheter – når usikkerheten om alt som har vært og det som skal bli ikke lenger lar seg døyve. Når *øyeblikket* er alt du har.

Dette er historien som ble til *Albert & Anna*, og Grytten visste godt at det var teatret – *øyeblikkets kunst* – som måtte bli stedet der den skulle fortelles. Gjennom dramatiseringen av gjennombruddsboka *Bikubesong*, som gikk for fulle hus på Det Norske Teatret og Riksteatret for noen år siden, og sin egen dramatikerdebut, *Sånne som oss*, på DNS i 2015/16, var han åpenbart blitt glad i å skape noe spesielt for teater-scenen.

Så han tok *Albert & Anna* med til teatret i hjembyen, som akkurat da Riksteatret var i samtaler med, i håp om å finne et felles prosjekt. Dermed var vi to teatersjefer som fikk lese, og som begge umiddelbart lot oss beta, ja, ikke bare beta, men begeistre. Og som fant det uhyre lett å treffe vår felles beslutning.

I neste omgang skulle det vise seg like lett å få tilslutning fra alle de vi ønsket oss skulle forvalte denne gaven på våre vegne. Som én av skuespillerne meldte på en nattlig sms, fra et hotellrom på Trøndelags-kysten, to timer etter å ha fått manuskriptet oversendt på epost: "Udelt begeistret! Jeg er med!". Slik gikk det til at vi fikk med oss et enestående knippe kunstnere og teatermennesker, som alle både ønsket og – skulle de vise seg – evnet å gjøre Grytten's verden til sin egen.

Og nå gjør disse kunstnerne og alle vi som virker ved våre to teatre slik man skal med en særlig kjær gave: vi lar andre mennesker få del i den. Vi gir den videre – til dere, vårt publikum. Velkommen, og god fornøyelse!

Tom Remlov
Riksteatret

Agnete Haaland
DNS

ALBERT & ANNA

av Frode Grytten

PÅ SCENEN

ANNA
Kari Simonsen

ALBERT
Sverre Bentzen

DEN UNGE ANNA
Stine Robin

DEN UNGE ALBERT
Kristoffer Sagmo
Aalberg

TEAM

Regissør
Hildegun Riise

Scenograf og
kostymedesigner
Åse Hegrenes

Komponist og musiker
Espen Leite

Videodesigner
Åsmund Bøe

Lysdesigner
Gyrlil Høgberg

Koreograf
Sigrid Edvardsson

Dramaturg
Solrun Toft Iversen og
Tine Thomassen

Produsent
Pernille Skaansar

Inspisient og turné-
leder, Riksteatret
Elisabeth Bredal

1 time og 40 minutter (ingen pause)

Kritikervisning i Nydalen 18.05.17	Urpremiere på DNS 23.05.17	Turnépremiere på Os 20.09.17
---------------------------------------	-------------------------------	---------------------------------

Produsert av Riksteatret i samarbeid med Den Nationale Scene.

Spilles på DNS før og etter norgesturné med Riksteatret.

Foto: Dag Jenssen.

I GODE DAGAR, I VONDE DAGAR

av Frode Grytten

Glo på tv. Gå på kino. Hør på Spotify. Sjå ein musikkvideo. Korleis ser kjærleiken ut? Kjærleiken sjølv, korleis ser han ut, egentlig? Jo, våre bilde av kjærleiken er av ulovlig kjærleik, av uvanlig kjærleik, av overveldande kjærleik, av den store kjærleiken, av kjærleik som er høgoktan og høgkjemisk.

Våre bilde av kjærleiken er av den kjærleiken som kjem før kjærleik, av alt det som kanskje kan bli kjærleik. Våre historier om kjærleik handlar om forelskinga, tiltrekninga, ekstasen. Og kjærleiken er ikkje bare prematur, han hører også eksklusivt til dei utan rynker, dei som ikkje har høgt hårfeste eller valkar, dei som har alt framfor seg, dei som har lita eller inga erfaring i kjærleik.

Eg trur denne framstillinga passar perfekt i 2017. Ho krinsar om den første fasen, då vi kan velje, då alt er nytt, då alle dører står opne. Kjærleiken er framstilt som ein evig roseseremoni, ei speeddating som aldri vil ta slutt. Kjærleik i slik form er fridom, rett til å velje, realisering av eigne behov og drømmar. Kort sagt: kjærleiken er individuell, kjærleiken er forbruksvare.

Men den andre kjærleiken finst også i verda, den kjærleiken som er eit arbeid, som er erfart

og gjennomlevd, den kjærleiken som har krevd noko, som nokon har stått i og kjempa for og kanskje vore på kanten til å gi opp, men som likevel har overlevd. Den kjærleiken som held fram, mot så mange odds. Den kjærleiken som knapt nokon ser, bare dei to som opplever han og lever midt inne i han.

Bilde av slik kjærleik er sjeldne og mangelfulle. Den form for kjærleik kan nok hamne i ein magasinartikkel eller som kuriositet til slutt i ei nyheitssending. Elles lever han i samlivsspaltene og i artiklar som problematiserer det å leve saman over tid. Han er ei hovudpine eller noko som må granskast av ekspertar, ikkje løftast eller hyllast eller visast fram i nyansert form.

Jo, Leonard Cohen og Nick Cave har lagd songar om slik kjærleik. Det finst fine filmar, sjå til dømes Mike Leigh eller Yasujirô Ozu eller Michael Haneke. Ein kan finne dikt om livslang kjærleik, men helst vil vi at gamlingar skal vere evig unge, at dei skal gå inn på scena i form av unge folk sminka som gamlingar som gaular I love rock'n'roll. Saka er at vi er forelska i forelskinga, sanninga er at vi mista hovudet i begeistringa over begjæret. Love Is The Drug.

Kanskje var det derfor eg blei så rørt då eg første gong oppdaga fotografia til Paddy Summerfield. I mange år dokumenterte han sine eigne foreldre, i hagen heime i Oxford. Det er eit djupt personlig prosjekt som handlar om minne og omsorg og tida som renn ut av oss. Foreldrepåret er likevel fanga på slikt vis at ansikta ofte er vendt vekk frå kamera. Dei er ikkje bare Summerfields, dei er to universelle figurar.

Eg såg mine foreldre i dei bilda. Eg såg bestemor og bestefar. Eg såg tanter og onklar. Eg såg naboane heime i Odda, eg såg naboane her eg bur i Bergen, eg såg kona mi og meg sjølv. Eg såg alle dei som sit ute i hagen, som kanskje ikkje seier så mykje, og som snakkar lågt når dei snakkar saman, fordi dei ikkje treng så mange ord, og dei må ikkje nødvendigvis understreke sine poeng lenger. Dei veit kva dei snakkar om.

Og eg såg Albert og Anna. Eg såg dei to sitje heime i hagen, såg dei halde hender, såg dei danse. Eg tok til å lytte til kva dei sa, og tok til å høre på kva dei ikkje sa. Eg tok til å dikte om to som har levd mesteparten av livet i lag, og som no veit at den verdefulle tida saman går mot slutten. Begge ser det, men dei klynger seg til det som har vore og det som er akkurat her, akkurat no. Sjølv om det også er i ferd med å glempe.

Slik er dette paret som så mange andre par, skjøre, forgjengelige, men også med styrke fordi dei veit at dei har elska kvarandre så lenge. Dei er blitt elska i dette livet, dei er blitt sett og heldt. Eg ville skrive om heilt vanlig kjærleik, om levd liv og om kva som finst på innsida av eit samliv. Eg ville skrive om to har forsøkt å få til dette heilt umulige: Å oppleve verda og seg sjølv gjennom den andre.

Albert og Annas livsdrama spelar seg ut i deira eigen hage, på dei få kvadratmetrane som rammer inn deira historie. Det er ein scenografi som rommer både sorg og smerte, minne og gløymse, helse og sjukdom, desperasjon og glede. Hagearbeid er å kultivere ein liten del av verda, å gjøre nokre få kvadratmeter til sitt, å bry seg om det som finst rundt ein og forsøke å gjøre det vakkert og unikt.

Hagen er ei tidlaus scene, ein stad der årstidene vekslar og den vesle historia kan falde seg ut, så uviktig for verda omkring, så viktig for dei to som sit der inne.

Albert og Anna veit at hagearbeid er det arbeid som aldri blir avslutta. Om ein trimmar hekken ein forsommardag, veks hekken opp igjen i løpet av hausten. Om ein røskar vekk ugraset, om ein drep nokre brunsniglar, kjem det stadig nytt ugras og fleire sniglar. Slik liknar hagearbeidet kjærleiken, han kan aldri bli fullført eller fullbyrda.

Spilleplan

18. mai Oslo / Nydalen	21. okt Vikersund
23. mai Bergen/DNS	22. okt Drammen
15. jun. Oslo / Nydalen	23. okt Jessheim
16. jun. Oslo / Nydalen	31. okt Nøtterøy
12. sep. Oslo / Nydalen	01. nov Larvik
13. sep. Oslo / Nydalen	02. nov Risør
20. sep Os	03. nov Mandal
21. sep Stord	04. nov Arendal
22. sep Bømlo	05. nov Lyngdal
25. sep Sogndal	07. nov Kvinesdal
26. sep Florø	08. nov Egersund
27. sep Førde	09. nov Sandnes
29. sep Sandane	10. nov Aksdal
30. sep Ørsta	12. nov Orkanger
01. okt Ålesund	14. nov Bjugn
02. okt Molde	15. nov Melhus
04. okt Røros	16. nov Verdal
06. okt Lillehammer	17. nov Steinkjer
08. okt Hamar	18. nov Namsos
09. okt Gjøvik	20. nov Mosjøen
10. okt Kongsvinger	21. nov Sandnessjøen
11. okt Elverum	24. nov Bodø
12. okt Askim	26. nov Narvik
14. okt Fredrikstad	28. nov Finnsnes
17. okt Porsgrunn	29. nov Tromsø
19. okt Seljord	01. des Alta
20. okt Bø i Telemark	02. des Hammerfest

Spilles på Den Nationale scene i mai, juni og desember 2017
Billetter til forestillinger i Bergen kjøpes på www.dns.no
Billetter til forestillinger med Riksteatret på turné
kjøpes på www.riksteatret.no

DNS

RIKSTEATRET

TEATRET

OBOS

DNB

Scandic
HOTEL